

MATURA JĘZYK ANGIELSKI

MATERIAŁY, WYPRACOWANIA, TESTY, ZADANIA, PRZYKŁADY,
GRAMATYKA I SŁOWNICTWO

POWITANIE Z CZYTELNIKIEM

Witaj w świecie języka angielskiego, drogi czytelniku! Rozpoczynając tę niezwykłą podróż, pragnę przede wszystkim przekazać Ci energię i zapał, które są niezbędne do eksplorowania nowych horyzontów i zdobywania wiedzy. Język angielski, będący jednym z najbardziej uniwersalnych języków na świecie, otwiera przed Tobą drzwi do nieskończonych możliwości – od rozwijania międzynarodowych kontaktów, przez dostęp do ogromnej ilości wiedzy, aż po możliwość pracy i studiów za granicą. Właśnie dlatego decyzja o zgłębieniu jego tajników jest jednym z najlepszych kroków, jakie możesz podjąć dla swojej przyszłości.

Podejmując wyzwanie matury z języka angielskiego, stajesz przed szansą nie tylko na udowodnienie sobie i innym swoich umiejętności, ale również na znaczące poszerzenie horyzontów myślowych. Niezależnie od tego, czy twoim celem jest poziom podstawowy, czy rozszerzony, kluczowe jest, aby podejść do tego zadania z otwartym umysłem i gotowością na naukę. Język żyje, ewoluuje i nieustannie zaskakuje, co sprawia, że jego poznawanie może stać się fascynującą przygodą, a nie tylko kolejnym obowiązkiem.

Zapewniam Cię, że każda minuta spędzona z materiałami do nauki języka angielskiego jest inwestycją w siebie. Każde nowo poznane słowo, każda zrozumiała fraza i każda poprawnie ułożona konstrukcja gramatyczna zbliżają Cię do swobody wyrażania myśli i idei w języku, który jest międzynarodowym medium komunikacji. To, co na początku może wydawać się trudne lub skomplikowane, z czasem stanie się naturalne i intuicyjne, otwierając przed Tobą nowe ścieżki i możliwości.

Chcę Cię zachęcić do traktowania nauki języka nie jako zadania, ale jako pasji. Pozwól sobie na ciekawość, eksploruj nieznaną, zadawaj pytania i nie bój się popełniać błędów. Błędy są nieodłączną częścią procesu uczenia się, a z każdym popełnionym błędem rośniesz, stając się coraz bardziej biegłym

w posługiwaniu się językiem. Pamiętaj, że za każdym sukcesem stoi ciężka praca, ale również radość z małych osiągnięć. Świętuj każdy krok, który przybliży Cię do celu, nie zapominając o tym, że każdy ma swoje tempo nauki i każdy sukces jest równie ważny.

W tej podróży nie jesteś sam. Dokoła Ciebie jest wielu ludzi – nauczycieli, mentorów, przyjaciół i rodzinę – którzy wspierają Twoje starania i trzymają za Ciebie kciuki. Nie wahaj się prosić o pomoc, dzielić się swoimi sukcesami i frustracjami. Wspólna nauka i wymiana doświadczeń mogą być nie tylko pomocne, ale również mogą przynieść wiele radości i zbudować trwałe relacje.

Mam nadzieję, że to motywacyjne powitanie rozpali w Tobie chęć do nauki, eksploracji i przekraczania własnych granic. Język angielski to nie tylko gramatyka i słownictwo, to przede wszystkim narzędzie, które umożliwi komunikację między ludźmi z różnych zakątków świata, otwierając przed Tobą bramy do globalnej wioski. Niech ta przygoda wypełni Cię radością, satysfakcją i dumą z pokonanych wyzwań. Pamiętaj, że każdy dzień to nowa okazja do nauki i rozwijania się. Powodzenia!

SPIS TREŚCI

Powitanie z czytelnikiem.....	2
Planowanie nauki na maturę	10
Omówienie formatu egzaminu z języka angielskiego	12
Rozdział 1: Czasy w języku angielskim	14
Present Simple (czas teraźniejszy prosty)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Present Continuous (czas teraźniejszy ciągły)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Present Perfect (czas teraźniejszy dokonany)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Present Perfect Continuous (czas teraźniejszy dokonany ciągły)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Past Simple (czas przeszły prosty)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Past Continuous (czas przeszły ciągły)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Past Perfect (czas przeszły dokonany)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Past Perfect Continuous (czas przeszły dokonany ciągły)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Future Simple (czas przyszły prosty - will)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Be going to (forma zamiarowa)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Future Continuous (czas przyszły ciągły)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Future Perfect (czas przyszły dokonany)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Future Perfect Continuous (czas przyszły dokonany ciągły)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Użycie czasów Perfect w praktyce	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Różnice między Present Perfect a Past Simple ...	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zastosowanie czasów Perfect Continuous	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rozdział 2: Struktury gramatyczne	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zero conditional (warunek zerowy)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
First conditional (pierwszy warunek)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Second conditional (drugi warunek)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Third conditional (trzeci warunek)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Mixed conditionals (warunki mieszane)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Przekształcanie zdań oznajmujących	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Przekształcanie pytań	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Przekształcanie poleceń i prośb	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Pytania ogólne	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Pytania szczegółowe	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Pytania alternatywne	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Pytania rozłączne	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Can, could, be able to (zdolność, możliwość)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Must, have to, should, ought to (obowiązek, konieczność, rada)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
May, might (prawdopodobieństwo)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Would (zwyczaj w przeszłości, uprzejme prośby)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rozdział 3: Słownictwo tematyczne	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Członkowie rodziny	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Relacje międzyludzkie	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Uroczystości rodzinne i święta	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Typy mieszkań i domów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Pomieszczenia i meble	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Obowiązki domowe	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
System edukacji	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Przedmioty szkolne	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Życie szkolne	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zawody i obowiązki zawodowe	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Poszukiwanie pracy.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Na rozmowie kwalifikacyjnej	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Części ciała i objawy chorobowe.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Wizyta u lekarza	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zdrowy tryb życia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Kino i teatr	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Muzyka i literatura.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Media i technologie	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Odkrycia i wynalazki.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Internet i nowe technologie	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Kwestie etyczne w nauce	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Problemy środowiskowe	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Ochrona środowiska	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Katastrofy naturalne	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Planowanie podróży	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Środki transportu	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Atrakcje turystyczne	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Systemy polityczne	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Organizacje międzynarodowe.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Prawa i obowiązki obywatelskie	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rozdział 4: Rozumienie ze słuchu.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Przygotowanie do słuchania	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Przewidywanie treści	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Słuchanie selektywne.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zrozumienie głównych punktów i detali	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zadania z wyborem wielokrotnym.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zadania na uzupełnienie luk	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zadania na dopasowanie	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zrozumienie intencji mówcy	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Ćwiczenia na rozumienie ogólne	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Ćwiczenia na szczegółowe rozumienie tekstu	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Ćwiczenia na identyfikację informacji.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Ćwiczenia na interpretację wypowiedzi.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rozdział 5: Rozumienie tekstu czytanego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Skanowanie tekstu	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Przeglądanie tekstu (przeszukiwanie).....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Czytanie ze zrozumieniem	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Analiza tekstu.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zadania z wyborem wielokrotnym.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zadania na uzupełnienie luk	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zadania na dopasowanie fragmentów tekstu....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zadania otwarte na podstawie tekstu	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Ćwiczenia na szybkie znajdowanie informacji	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Ćwiczenia na głębokie zrozumienie tekstu	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Ćwiczenia na analizę i interpretację tekstu.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Ćwiczenia na rozwijanie słownictwa w kontekście	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
zadanki.	
Rozdział 6: Wypowiedź pisemna	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Opis	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Opowiadanie.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Artykuł.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Esej.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
List formalny i nieformalny	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Recenzja	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Planowanie wypowiedzi	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Wstęp, rozwinięcie, zakończenie	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Spójność i spójniki	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Styl i rejestr językowy	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Analiza przykładowych tekstów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Komentarze do tekstów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Porady dotyczące unikania typowych błędów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rozdział 7: Wypowiedź ustna	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Wybór tematu	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Struktura wypowiedzi	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Przydatne zwroty i słownictwo	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Opis obrazka	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Monolog na zadany temat	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Dialog/rozmowa kwalifikacyjna	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Wypowiedź na podstawie podanych materiałów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Strategie radzenia sobie z treścią	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Techniki efektywnego komunikowania się	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Przykładowe odpowiedzi i ich analiza	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rozdział 8: Dodatki	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Tabele czasów angielskich ..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Lista najczęściej używanych czasowników nieregularnych. **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Wskazówki dotyczące strategii egzaminacyjnych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Zakończenie ..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

PLANOWANIE NAUKI NA MATURE

Planowanie nauki na maturę z języka angielskiego jest kluczowym elementem, który może znacząco wpłynąć na końcowy wynik egzaminu. Zorganizowane podejście do nauki pozwala nie tylko efektywnie zarządzać czasem, ale również systematycznie rozwijać wszystkie niezbędne umiejętności językowe. Dlatego też, pierwszym krokiem powinno być dokładne zapoznanie się z wymaganiami egzaminacyjnymi, które obejmują zarówno poziom podstawowy, jak i rozszerzony. Wiedza na temat struktury egzaminu, rodzajów zadań, jak również kryteriów oceniania, jest fundamentem, na którym można budować dalszą strategię nauki.

Następnym etapem jest stworzenie harmonogramu nauki. Ważne, aby był on realistyczny i dostosowany do indywidualnych potrzeb oraz możliwości czasowych. Należy pamiętać, że regularność jest bardziej wartościowa niż długie, ale sporadyczne sesje naukowe. Dzielenie czasu na krótsze, ale codzienne jednostki pozwala na utrwalanie wiedzy i umiejętności w sposób bardziej efektywny. Przy planowaniu warto uwzględnić czas na powtórki oraz na rozwiązywanie testów praktycznych, które symulują warunki egzaminacyjne.

Kolejnym ważnym aspektem jest zróżnicowanie materiałów dydaktycznych. Oprócz tradycyjnych podręczników i zeszytów ćwiczeń warto sięgnąć po

materiały online, aplikacje edukacyjne, podcasty, filmy oraz programy w języku angielskim. Takie zróżnicowanie nie tylko uatrakcyjni proces nauki, ale również pozwala na rozwijanie różnorodnych umiejętności językowych, takich jak słuchanie ze zrozumieniem, czytanie ze zrozumieniem, poszerzanie słownictwa, a także poprawa wymowy i fluencji w mówieniu.

Nie można zapomnieć o znaczeniu praktycznego stosowania języka w codziennym życiu. Próba komunikacji w języku angielskim, nawet w prostych, codziennych sytuacjach, może przynieść znaczące korzyści. Takie działania budują pewność siebie i pozwalają na naturalne stosowanie nabytej wiedzy. Dodatkowo, warto poszukać partnera do nauki lub dołączyć do grupy językowej, gdzie można ćwiczyć mówienie i rozumienie słuchane. Wspólna nauka motywuje do działania, a także pozwala na wymianę doświadczeń i strategii nauki.

Podczas planowania swojej nauki szczególną uwagę należy zwrócić na słabe punkty. Każdy ma obszary, które wymagają dodatkowej pracy – mogą to być trudności z gramatyką, ograniczone słownictwo w określonym zakresie tematycznym, czy też problemy z rozumieniem ze słuchu. Skoncentrowanie się na tych aspektach i przeznaczenie na nie dodatkowego czasu może znacząco poprawić ogólną kompetencję językową.

Ważne jest również, aby w procesie nauki nie zapominać o odpoczynku i relaksie. Nauka pod ciągłą presją i stres może prowadzić do wypalenia i zmniejszenia efektywności. Dlatego też, planując swój czas, warto również uwzględnić momenty na regenerację i aktywności, które pozwolą odprężyć umysł i ciało. Zbalansowane podejście, które łączy naukę z odpoczynkiem, zwiększa zdolność koncentracji i zapamiętywania, co jest niezwykle ważne w kontekście długoterminowej nauki na maturę.

Wdrożenie tych strategii wymaga dyscypliny i konsekwencji, ale efekty takiego podejścia są nieocenione. Systematyczność, zorganizowanie, a także elastyczność w adaptacji planu nauki do zmieniających się potrzeb i

okoliczności to klucz do sukcesu. Niech każdy dzień nauki przybliży Cię do celu, którym jest nie tylko zaliczenie matury z języka angielskiego na wysokim poziomie, ale również zdobycie umiejętności, które posłużą Ci w przyszłości, otwierając przed Tobą drzwi do międzynarodowej kariery, studiów za granicą czy po prostu do czerpania radości z komunikacji w języku, który jest uniwersalnym mostem łączącym kultury i ludzi na całym świecie.

OMÓWIENIE FORMATU EGZAMINU Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO

Egzamin maturalny z języka angielskiego, zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, jest skonstruowany w sposób, który ma na celu kompleksowe sprawdzenie umiejętności językowych kandydata. Struktura egzaminu została zaprojektowana tak, aby ocenić zdolność do rozumienia tekstu czytanego i słuchanego, umiejętność posługiwania się językiem w kontekście gramatycznym i leksykalnym, a także zdolność do tworzenia wypowiedzi pisemnej. Wnikliwe zrozumienie formatu egzaminu jest pierwszym krokiem do skutecznej nauki i przygotowania.

Egzamin na poziomie podstawowym ma za zadanie przetestować fundamentalne umiejętności językowe, które umożliwią swobodną komunikację oraz dostęp do informacji w języku angielskim. Składa się z kilku części, z których każda koncentruje się na innej umiejętności językowej. Część pierwsza to zazwyczaj zadania zamknięte typu wielokrotnego wyboru, które sprawdzają rozumienie tekstu czytanego. Kandydaci muszą wykazać się zdolnością do zrozumienia głównych informacji, detali, a także umiejętnością wnioskowania na podstawie przeczytanego tekstu.

Druga część egzaminu na poziomie podstawowym to zazwyczaj zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu. Materiał audio odtwarzany jest dwa razy, co daje możliwość dokładnego wysłuchania i zrozumienia prezentowanych informacji. Zadania mogą mieć formę pytań wielokrotnego wyboru lub zadań, w których należy dopasować elementy lub uzupełnić luki w tekście.

Trzecia sekcja to zadania z zakresu znajomości środków językowych, gdzie uczniowie muszą wykazać się wiedzą z gramatyki i słownictwa. Pytania w tej części mogą obejmować uzupełnianie luk w zdaniach, przekształcanie zdań, czy też wybór poprawnej formy gramatycznej lub leksykalnej z podanych opcji.

Czwarta i ostatnia część egzaminu podstawowego to tworzenie wypowiedzi pisemnej. Kandydaci są proszeni o napisanie tekstu, który może przybrać formę np. listu, opisu, recenzji czy też krótkiego eseju na określony temat. Ocena tej części skupia się na zdolności do organizacji tekstu, stosowania odpowiednich środków językowych oraz na poprawności gramatycznej i ortograficznej.

Egzamin na poziomie rozszerzonym, oprócz umiejętności sprawdzanych na poziomie podstawowym, wymaga od kandydatów głębszej znajomości języka angielskiego oraz zdolności do analizy i interpretacji bardziej złożonych tekstów. Format egzaminu rozszerzonego również zawiera części skupiające się na rozumieniu tekstu czytanego, słuchanego, znajomości środków językowych, ale zadania są bardziej wymagające i złożone.

W części pisemnej na poziomie rozszerzonym od kandydatów oczekuje się stworzenia bardziej rozbudowanej i złożonej wypowiedzi, która wymaga nie tylko umiejętności językowych, ale również zdolności do krytycznego myślenia i argumentacji. Tematy są zazwyczaj bardziej skomplikowane i mogą dotyczyć zagadnień społecznych, kulturowych czy też aktualnych problemów międzynarodowych.

Zrozumienie formatu egzaminu maturalnego z języka angielskiego jest niezbędne dla skutecznego przygotowania. Pozwala to na świadome planowanie nauki, skupienie się na kluczowych umiejętnościach oraz efektywne wykorzystanie dostępnego czasu. Warto pamiętać, że sukces na maturze to nie tylko znajomość języka, ale również umiejętność radzenia sobie z konkretnym formatem egzaminacyjnym, dlatego praktyka i przygotowanie do każdego rodzaju zadań jest tak ważna.

ROZDZIAŁ 1: CZASY W JĘZYKU ANGIELSKIM